

Αριθμός 58

Ο ΠΕΡΙ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΝΟΜΟΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ
ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ
ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ
ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Κανονιστική Απόφαση με βάση το άρθρο 411

Δυνάμει Διατάγματος που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ημερομηνίας 27.2.2004 (ΚΔΠ 110/2004), το Υπουργικό Συμβούλιο έχει εξουσιοδοτήσει την Επιτροπή με βάση την παράγραφο (στ) του άρθρου 411 των περί Συνεργατικών Εταιρειών Νόμων του 1985 έως 2004 (στο εξής «ο Νόμος») να ρυθμίζει, με απόφασή της που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, τα θέματα που αναφέρονται στις παραγράφους (α) έως και (ε) του άρθρου 411 των εν λόγω Νόμων.

Με την παρούσα Κανονιστική Απόφαση και με βάση το άρθρο 411(α) και (β) η Επιτροπή της Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών ορίζει τον τρόπο υπολογισμού των Ιδίων Κεφαλαίων των Συνεργατικών Πιστωτικών Ιδρυμάτων (ΣΠ) καθώς επίσης και τον τρόπο υπολογισμού και το ελάχιστο ύψος του Συντελεστή Φερεγγυότητας που πρέπει να διατηρούν τα ΣΠ.

Με την παρούσα Κανονιστική Απόφαση υιοθετούνται οι διατάξεις της Κοινοτικής Οδηγίας 2000/12/ΕΚ που αφορούν τα ίδια κεφάλαια και το συντελεστή φερεγγυότητας.

Η παρούσα Κανονιστική Απόφαση έχει άμεση εφαρμογή σε όλα τα Συνεργατικά Πιστωτικά Ιδρύματα (ΣΠ) που αποτείνονται να λάβουν ή κατέχουν άδεια λειτουργίας με βάση τους προαναφερθέντες Νόμους. Σε σχέση με τα ΣΠ που συνδέονται με την Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ – Κεντρικό Φορέα, η παρούσα Κανονιστική Απόφαση εφαρμόζεται σε ενοποιημένη βάση κατά τα οριζόμενα στο Νόμο.

Τα ίδια κεφάλαια, ήτοι η κεφαλαιακή βάση ενός πιστωτικού ιδρύματος, αποτελούνται από το μετοχικό κεφάλαιο, τα αποθεματικά και άλλα στοιχεία που προσδιορίζονται στην Κοινοτική Οδηγία όπως τα κεφάλαια για γενικούς τραπεζικούς κινδύνους, τα δάνεια μεταγενέστερης σειράς αποπληρωμής και άλλα.

Ορισμένα στοιχεία αφαιρούνται από τα ίδια κεφάλαια, ήτοι ζημιές τρέχουσας χρήσης, συμμετοχές σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα που υπερβαίνουν ορισμένα όρια κλπ. Τα ίδια κεφάλαια έχουν μεγάλη σημασία για το πιστωτικό ίδρυμα. Πέραν του ότι ο Νόμος προνοεί κατώτατο ύψος ιδίων κεφαλαίων (ΔΚ600.000), η κεφαλαιακή βάση κάθε ιδρύματος αποτελεί το κύριο στοιχείο για τον υπολογισμό των λοιπών ρυθμιστικών κριτηρίων, ήτοι του συντελεστή φερεγγυότητας, των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων και των ελεγχόμενων συμμετοχών εκτός του χρηματοπιστωτικού τομέα.

Ο συντελεστής φερεγγυότητας αποτελεί δείκτη μέτρησης του βαθμού κάλυψης από τα ίδια κεφάλαια των κινδύνων που ενυπάρχουν στο ενεργητικό κάθε πιστωτικού ιδρύματος. Για τον υπολογισμό του δείκτη αυτού γίνεται στάθμιση όλων των στοιχείων ενεργητικού (όπως και των εκτός ισολογισμού στοιχείων) με τους διάφορους συντελεστές στάθμισης που προβλέπονται στην Οδηγία, ανάλογα με τον βαθμό επικινδυνότητας που εμπεριέχει κάθε στοιχείο.

Το άθροισμα των σταθμισμένων ποσών συνιστά το βάσει του βαθμού επικινδυνότητας ενεργητικό και τα βάσει του βαθμού επικινδυνότητας αλλά και της πιθανότητας μετατροπής τους από ενδεχόμενη σε πραγματική υποχρέωση εκτός ισολογισμού στοιχεία, και αποτελεί τον παρονομαστή ενώ τα ίδια κεφάλαια αποτελούν τον αριθμητή στον υπολογισμό του συντελεστή φερεγγυότητας.

Κατώτατο ύψος συντελεστή φερεγγυότητας ορίζεται το 8%. Στο εξής με εγκύκλιο του Εφόρου της Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών θα γνωστοποιείται το εκάστοτε ισχύον κατώτατο ύψος συντελεστή φερεγγυότητας όπως αυτό θα καθορίζεται από την Επιτροπή.

Στο Μέρος Α' της παρούσας Κανονιστικής Απόφασης περιλαμβάνονται οι διατάξεις που αφορούν τον υπολογισμό των Ιδίων Κεφαλαίων και στο Μέρος Β' οι διατάξεις σχετικά με τον Συντελεστή Φερεγγυότητας.

Ο Έφορος της Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών θα εκδίδει διευκρινιστικές ή και ερμηνευτικές εγκυκλίους και οδηγίες περιλαμβανομένων οδηγιών για τα έντυπα που θα χρησιμοποιούνται για καλύτερη εφαρμογή της παρούσας Κανονιστικής Απόφασης.

Η παρούσα Κανονιστική Απόφαση τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσης της στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

ΜΕΡΟΣ Α: ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Τα Ίδια Κεφάλαια αποτελούνται από το πρωτοβάθμιο κεφάλαιο συν το δευτεροβάθμιο κεφάλαιο μείον τις μειώσεις κεφαλαίου. Τα κύρια συστατικά των Ίδιων Κεφαλαίων καθώς επίσης τα ισχύοντα όρια και περιορισμοί φαίνονται στο επισυνημμένο **Παράρτημα 1**.

ΜΕΡΟΣ Β: ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΥΨΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ

1. ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ

Ο Συντελεστής Φερεγγυότητας εκφράζει τα Ίδια Κεφάλαια, όπως αυτά ορίζονται στο Μέρος Α' της παρούσας Κανονιστικής Απόφασης, ως ποσοστό του συνόλου των στοιχείων ενεργητικού και των εκτός ισολογισμού στοιχείων σταθμισμένων κατά τον βαθμό της σ' αυτά ενυπάρχουσας επικινδυνότητας.

Τα στοιχεία του ενεργητικού σταθμίζονται, ανάλογα με τον πιστωτικό τους κίνδυνο με διάφορους συντελεστές, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο παράρτημα 3.

Αναφορικά με τα εκτός ισολογισμού στοιχεία, εξαιρουμένων εκείνων που σχετίζονται με επιτόκια, τιμές συναλλάγματος, μετοχές, πολύτιμα μέταλλα, πλην του χρυσού, και με άλλα βασικά εμπορεύματα (commodities), πλην πολύτιμων μετάλλων, εφαρμόζεται η ακόλουθη μέθοδος για τη στάθμισή τους :

Πρώτον, τα στοιχεία αυτά κατατάσσονται σε κατηγορίες προσαρμογής ανάλογα με το βαθμό επικινδυνότητάς σύμφωνα με το παράρτημα 4. Οι συντελεστές επικινδυνότητας είναι:

- (i) 100% για τα στοιχεία υψηλού κινδύνου
- (ii) 50% για τα στοιχεία μέσου κινδύνου
- (iii) 20% για τα στοιχεία μέτριου κινδύνου
- (iv) 0% για τα στοιχεία χαμηλού κινδύνου

Δεύτερον, οι αξίες των στοιχείων αυτών, αφού προηγουμένως προσαρμοστούν, όπως περιγράφεται πιο πάνω, πολλαπλασιάζονται με τους συντελεστές στάθμισης βάσει του βαθμού επικινδυνότητας των αντισυμβαλλομένων, σύμφωνα με τα οριζόμενα για τα στοιχεία ενεργητικού στο παράρτημα 3. Στην περίπτωση συμφωνιών πώλησης και επαναγοράς στοιχείων ενεργητικού (asset sale and repurchase agreements) καθώς και στην περίπτωση στοιχείων ενεργητικού που έχουν αγοραστεί βάσει συμφωνιών μελλοντικής αγοράς (outright forward purchases), οι συντελεστές στάθμισης θα είναι οι αποδιδόμενοι στα εν λόγω στοιχεία και όχι οι αποδιδόμενοι στους αντισυμβαλλόμενους αυτών των συναλλαγών.

Αναφορικά με τα εκτός ισολογισμού στοιχεία που σχετίζονται με επιτόκια, τιμές συναλλάγματος, μετοχές, πολύτιμα μέταλλα, εκτός από το χρυσό και με άλλα βασικά εμπορεύματα (commodities) εκτός από πολύτιμα μέταλλα, η επιμέτρηση του πιστωτικού κινδύνου που απορρέει από τη μη εκπλήρωση της υποχρέωσης του αντισυμβαλλόμενου υπολογίζεται σύμφωνα με τη μέθοδο που περιγράφεται στο παράρτημα 5.

Η κεφαλαιουχική απαίτηση για κάλυψη του συναλλαγματικού κινδύνου υπολογίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παράρτημα 6.

Όταν τα εκτός ισολογισμού στοιχεία καλύπτονται από ρητή εγγύηση, σταθμίζονται ως να είχαν συναφθεί για λογαριασμό του εγγυητή και όχι του πραγματικού αντισυμβαλλόμενου. Όταν ο κίνδυνος που προκύπτει από συναλλαγή εκτός ισολογισμού είναι, κατά την κρίση του Εφόρου της Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών, πλήρως εξασφαλισμένος με οποιαδήποτε από τα στοιχεία που αναγνωρίζονται σαν εξασφάλιση στο A7 και B11 του παραρτήματος 3, εφαρμόζονται συντελεστές στάθμισης 0 ή 20%, ανάλογα με την εν λόγω εξασφάλιση.

Όταν τα στοιχεία του ενεργητικού και τα εκτός ισολογισμού στοιχεία σταθμίζονται με χαμηλότερο συντελεστή λόγω ύπαρξης ρητής εγγύησης ή εξασφάλισης δεκτής από τον Έφορο της Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών, η στάθμιση με χαμηλότερο συντελεστή εφαρμόζεται μόνο στο εγγυημένο μέρος ή σε αυτό που καλύπτεται πλήρως από την εξασφάλιση.

2. ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ

Κατώτατο ύψος συντελεστή φερεγγυότητας ορίζεται το 8%. Με εγκύκλιο του Εφόρου της Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών θα γνωστοποιείται το εκάστοτε ισχύον κατώτατο ύψος συντελεστή φερεγγυότητας όπως αυτό θα καθορίζεται από την Επιτροπή, περιλαμβανομένης, καθόσον αφορά τα ΣΠ που συνδέονται με την Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα – Κεντρικό Φορέα, και της μεθόδου εφαρμογής του κατώτατου ύψους συντελεστή φερεγγυότητας σε ενοποιημένη βάση.

Ο συντελεστής φερεγγυότητας των ΣΠ υπολογίζεται τόσο σε ατομική όσο και σε ενοποιημένη βάση. Κατά τον υπολογισμό του συντελεστή φερεγγυότητας σε ατομική βάση ο Έφορος της Υπηρεσίας Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών δύναται να εξετάσει την ενοποίηση ορισμένων θυγατρικών εταιρειών του ΣΠ (μερική ενοποίηση, solo consolidation) στις περιπτώσεις όπου ικανοποιούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- (α) το ΣΠ κατέχει τουλάχιστον 75% του μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής εταιρείας που έχει συσταθεί βάσει του περί Εταιρειών Νόμου

- (β) η θυγατρική εταιρεία χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από το ΣΠΠ
- (γ) η διοίκηση και ο προσανατολισμός της θυγατρικής εταιρείας κατευθύνονται από το ΣΠΠ
- (δ) δεν υπάρχουν οποιαδήποτε ενδεχόμενα προβλήματα αναφορικά με την μεταφορά πλεονάζοντος κεφαλαίου από τη θυγατρική εταιρεία στο ΣΠΠ
- (ε) τα Ίδια Κεφάλαια του ΣΠΠ είναι επαρκή για την κάλυψη των επενδύσεων του στις θυγατρικές του εταιρείες που θα περιλαμβάνονται στη μερική ενοποίηση (solo consolidation).

3. ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΕΠΕΞΗΓΗΣΕΙΣ

Για σκοπούς της παρούσας Κανονιστικής Απόφασης δίδονται οι ακόλουθοι ορισμοί και επεξηγήσεις:

- "Ζώνη Α" είναι όλες οι χώρες που αναφέρονται στο παράρτημα 7.
- "Ζώνη Β" είναι όλες οι χώρες εκτός από εκείνες της Ζώνης Α.
- "Πιστωτικά Ιδρύματα της Ζώνης Α" είναι όλα τα πιστωτικά ιδρύματα στα οποία έχει χορηγηθεί άδεια λειτουργίας στις χώρες της Ζώνης Α περιλαμβανομένων των καταστημάτων τους σε άλλες χώρες.
- "Πιστωτικά Ιδρύματα της Ζώνης Β" είναι όλα πιστωτικά ιδρύματα που τους έχει χορηγηθεί άδεια λειτουργίας στις χώρες της Ζώνης Β περιλαμβανομένων των καταστημάτων τους σε άλλες χώρες.

Το καθοριστικό κριτήριο κατάταξης Πιστωτικού Ιδρύματος στη 'Ζώνη Α' ή στη 'Ζώνη Β' είναι η χώρα σύστασής του και όχι ο τόπος εγκατάστασης των καταστημάτων του.

"Πολυμερείς Τράπεζες Αναπτύξεως" (Multilateral Development Banks) είναι η Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, η Διεθνής Εταιρεία Χρηματοδοτήσεων (International Finance Corporation), η Διαμερικανική Τράπεζα Αναπτύξεως, η Διαμερικανική Εταιρεία Επενδύσεων (The Inter-American Investment Corporation), η Ασιατική Τράπεζα Αναπτύξεως, η Αφρικανική Τράπεζα Αναπτύξεως, το Ταμείο Αποκαταστάσεως του Συμβουλίου της Ευρώπης, η "Nordic Investment Bank", η Τράπεζα Αναπτύξεως της Καραϊβικής, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και ο Πολυμελής Οργανισμός για την Εγγύηση των Επενδύσεων.

- "Κυβερνητικοί Οργανισμοί" είναι όλοι οι οργανισμοί Δημοσίου Δικαίου.
- "Αναγνωρισμένα Χρηματιστήρια" είναι τα χρηματιστήρια που αναγνωρίζονται από τις αρμόδιες αρχές, τα οποία
 - λειτουργούν κανονικά
 - διέπονται από κανόνες που θεσπίζονται ή εγκρίνονται από τις ενδεδειγμένες αρχές της χώρας του χρηματιστηρίου, οι οποίοι ορίζουν τις προϋποθέσεις λειτουργίας του χρηματιστηρίου, τις προϋποθέσεις πρόσβασης στο

χρηματιστήριο καθώς και τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί μια σύμβαση προτού γίνει αντικείμενο ουσιαστικής διαπραγμάτευσης στο χρηματιστήριο,

- έχουν ένα συμψηφιστικό μηχανισμό βάσει του οποίου οι συμβάσεις που απαριθμούνται στο παράρτημα 5 υπόκεινται σε υποχρεωτικά καθημερινά όρια κάλυψης (margin requirements) που παρέχουν επαρκή κατά τη γνώμη των αρμοδίων αρχών διασφάλιση.